

Factchecker

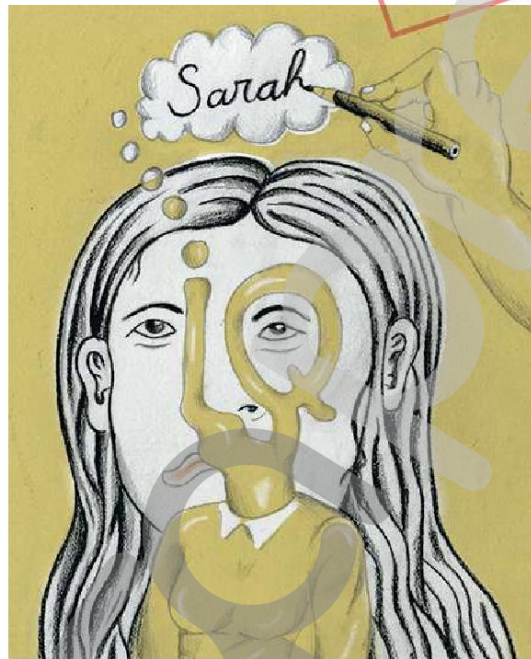
'Er bestaat een correlatie tussen je voornaam en je IQ'

Door **Stefanie Van den Broeck**. Illustratie **Sarah Yu Zeebroek**

Op de website van *Metro* lazen we een artikel met als kop: 'Onderzoek toont aan dat mensen met deze voornamen gemiddeld een lager IQ hebben.' Uit wetenschappelijk onderzoek zou blijken dat er een correlatie bestaat 'tussen de voornaam die je krijgt en je IQ', zo klinkt het. Er wordt verwezen naar onderzoek van Stanford University, dat IQ-tests zou hebben afgenomen bij 70.000 mensen wereldwijd. Daarop volgt een lijstje met voornamen, gevolgd door het gemiddelde IQ. Jonathan scoort het slechtst, met een gemiddeld IQ van 80. Verder wordt verwezen naar onderzoek van de Universiteit van Montana, waaruit zou blijken dat mensen met bepaalde voornamen gemiddeld net erg hoog scoren op IQ-tests.

De Franstalige redactie van *Metro*, waar dit artikel eerder verscheen, kan ons niet tijdig laten weten wat de bronnen waren voor het artikel. Online vinden we ook geen spoor van beide onderzoeken. We kunnen wel de persdienst van Stanford University bereiken, die ons laat weten dat ze de studie niet kennen. Zij suggereren 'dat we erg voorzichtig moeten zijn met het herhalen van deze eerder dubieuze claim'.

Op enkele internationale websites vinden we wel soortgelijke artikelen als dat in *Metro*. In een daarvan staan ook de gemiddelde IQ's die het onderzoek van Montana zou hebben blootgelegd. Aan de voornaam Camille zou bijvoorbeeld een gemiddeld IQ van 182 verbonden zijn. Opvallend: de naam Sarah komt zowel voor in het lijstje met gemiddeld laagste IQ's (82) als in dat met de hoogste IQ's (142).

* Wie zei het?

Metro

* Is het waar?

Het wetenschappelijke onderzoek dat een correlatie moet aantonen tussen voornaam en IQ, is onvindbaar. We oordelen dat er geen bewijs is voor de stelling.

Op [Knack.be/Factchecker](https://knack.be/Factchecker) vindt u links naar de onderzoeken en andere bronnen die voor dit artikel zijn gebruikt.

Krasse uitspraak, straf cijfer of dito feit in de actualiteit gezien? Stuur uw vraag met exacte bronvermelding van het citaat naar factchecker@knack.be

We leggen het artikel voor aan professor cognitieve psychologie Wouter Duyck (UGent), die het geciteerde onderzoek ook in geen enkele wetenschappelijke databank kan terugvinden. 'Als ik naar de geciteerde IQ-scores kijk, lijkt dat me alvast klinkklare onzin. Vanaf een IQ-score van 130 ben je hoogbegaafd, dat geldt maar voor een klein percentage van de bevolking. IQ-scores van 140 en hoger vallen zelfs zeer moeilijk te meten, net omdat er zo weinig vergelijkingsmateriaal is. Dat iemand met een bepaalde voornaam gemiddeld een IQ-score van 182 zou behalen, is haast ondenkbaar. Dat geldt ook omgekeerd: IQ-scores onder de 85 wijzen erop dat mensen problemen hebben om geletterd door het leven te gaan. Dat alle Jonathans of Sarahs wereldwijd gemiddeld zo laag zouden scoren, lijkt me bijna onmogelijk. Omdat er geen wetenschappelijke data beschikbaar zijn, moeten we uitgaan van de nulhypothese: onze voornaam zegt niets over ons IQ.'

Ook taalwetenschapper Gerrit Bloothoofd (Universiteit Utrecht) kent het onderzoek niet. 'In eigen onderzoek hebben wij in Nederland wel een verband gevonden tussen het opleidingsniveau van ouders en de namen die ze voor hun kinderen kiezen. Er kan eventueel ook een verband zijn tussen het opleidingsniveau van de ouders en dat van de kinderen, maar dat is al een stuk minder duidelijk. En nog riskanter is het om te concluderen dat iemand met een bepaalde voornaam dan ook een lager IQ zal hebben. Er is bij mijn weten geen onderzoek dat dit aantoot.' ●